

A szeretet

Vannak azért elég sokan, akik igyekeznek komolyan venni a keresztyény buzdítást, hogy szeressük embertársainkat, és legalább időközönként erőfeszítést tesznek arra, hogy a hozzájuk legközelebb állók iránt táplált érzéseiket minél szélesebb körre, amennyire lehet, mindenkire kiterjesszék. Hiszen így válik az emberi élet részévé Jézus figyelmeztető szavainak tanulsága: „Ha csupán azokat szeretitek, akik szeretnek benneteket, mi lesz a jutalmatok?” (Máté 5,46) Ezért igyekeznek érzelmi melegséggel közeledni mindenkihez, még a gonosz emberekhez is.

Amennyiben így fogjuk fel az Isten által tőlünk elvárt felebaráti szeretetet, bizony téves utakon járunk.

Tévétra vihet bennünket Jézus előbb idézett szavai folytatásának félreértelmezése is: „Legyetek hát tökéletesek, amint mennyei Atyátok tökéletes.” (Máté 5,48) Tudjuk, hogy Isten kivétel nélkül minden embert szeret, és talán úgy képzeljük, hogy mindnyájunkra oly meleg elfogódottsággal tekint, mint mi a nyakunkba csimpaszkodó, hozzánk simuló kisgyermekünkre.

Isten nem földi szeretettel szeret bennünket. A mi hétköznapi szeretetünk tele van elfogultsággal, gyakran indulatok kísérik, és önzők vagyunk benne: akkor szeretünk, ha vizontszeretnek. Feltételeket támasztunk, és az összetartozás élménye általában csak addig tart, amíg az érzelmi közösség. Azok, akik a földi problémáik miatt fordulnak szembe Istennel, azok ilyen szeretettel szerették Őt – mindaddig, amíg jobban ment a soruk. Embertársainkkal sem tudunk megbékélni, gyakran még kitartó erőfeszítések árán sem: lépten-nyomon rájövünk, hogy nem tudjuk úgy szeretni őket, ahogyan szeretnénk.

Meg kell tanulnunk másképpen szeretni. Meg kellene fogadnunk a Szent Szűz szavait, aki medjugorjei jelenéseinek egyike alkalmával azt mondta: „Tanuljátok megismerni napról napra Isten szeretetét. A szeretet uralkodjon mindnyájatokban minden fölött; nem emberi, hanem isteni szeretet.” Csak Isten szeretetét megismerve közeledhetünk ahhoz a tökéletességhez, amit Jézus tűzött célként ki számunkra. Minden gyarlóságunk ellenére sem reménytelen próbálkozás ez, mert hatalmas szövetségesre találunk ezen az úton: Istenre.

Isten irántunk érzett szeretetének alapját a velünk kapcsolatos szándékai képezik: azért teremtett bennünket (a saját képmására!), hogy összetartozzunk Vele. Ez nem olyan egyoldalú viszonyt jelent, amelyben mi megalázó módon alávetettek vagyunk, mint ahogy azt a látni nem képesek vagy nem akarók gondolják. Istennel való kapcsolatunkat – ha helyesen éljük meg – a legteljesebb kölcsönösség jellemzi. A gyakorlatban viszont általánosabb az, hogy a szeretet Isten részéről egyoldalú, és mi ezt nemhogy viszonzni, de felfogni sem tudjuk, talán nem is akarjuk. Ennek oka az is lehet, hogy bevallatlanul is (és nem alaptalanul) méltatlanoknak érezzük rá magunkat, pedig Isten szeretete feltételek nélküli. Ezt a szeretetet az elfogultság és az indulatok tökéletes hiánya jellemzi, és a mindnyájunkkal szembeni feltétlen jóakarát. Az ember számára a legnagyobb jó az Istennel való összetartozás, amelynek csak akkor van lehetősége a végső megvalósulásra, ha életünkben is arra törekszünk, hogy megéljük azt. Az összetartozásnak és a segítő jóakarátnak a fénye és melege teszi lakhatóvá a világot, ami e nélkül – kaparjunk össze bármily földi gazdagságot vagy hatalmat – kopár és reménytelen marad. Az Istenhez tartozásnak, az Ő szeretetének az elutasítása súlyosan károsítja a lelkünket, így lényegében magunk hozunk ítéletet önmagunk fölött, mert képtelenné válunk a Vele való kapcsolatra.

Igazi szeretetet csak Istentől tanulhatunk, de szeretetét képtelenek vagyunk felfogni, és viszonzni is, ha nem hiszünk Benne. A hit Isten adománya, ezért a szeretet is az. Mindkettőt akkor fedezhetjük fel és fogadhatjuk lelkünkbe, ha kapcsolatba kerülünk Istennel, ha megszólítjuk Őt, vagyis ha imádkozunk. De szeretet nélkül imádkozni sem tudunk igazán, és – mint láttuk – ahol nincs hit, ott szeretet sincsen. Bűvös körben keringünk tehát: a szeretet és

a hit világába való belépés megbonthatatlanak látszó bűvös körében, amit megtörni kizárólag Istennek áll hatalmában.

Azt jelenti-e vajon ez, hogy a lelkünk sorsa fölött semmilyen befolyásunk nem lehet, mert arról Isten akarata rendelkezik?

Korántsem. A választ Jézus szavai adják meg erre a kérdésre: „Kérjétek és kaptok, keressetek és találtok, zörgesetek, és ajtót nyitnak nektek. Mert aki kér, az kap, aki keres, az talál, s aki zörget, annak ajtót nyitnak. Melyiketek ad fiának követ, amikor az kenyeret kér tőle? Vagy ha halat kér, ki ad neki kígyót? Ha tehát ti, bár gonoszak vagytok, tudtok jót adni gyermekeiteknek, akkor mennyivel inkább ad jót mennyei Atyátok azoknak, akik kérik.” (Máté 7,7-11) Kérésünkre Isten megnyitja számunkra a bűvös kört, és így bejuthatunk birodalmába. Az isteni szeretet megismerése felé tehát egy döntésünkkel tesszük meg az első lépést. Ez életünk legfontosabb döntése: kihajítjuk-e a vágyainkban és gondolatainkban felgyűlt rengeteg földi kacatot, sok szemetet, amik miatt se Isten, se a szeretet számára nincs hely a szívünkben? Amennyiben Istent választjuk, talán sok kitartásra van még szükségünk, hogy egy napon, gyakori imádsággal eltöltött hosszú idő után – amikor főleg azt kérjük, hogy nyíljon meg előttünk az a csukott kapu, amely elzár bennünket a legfontosabb, a legtisztább, a bevallatlanul is a legjobban sóvárgott élménytől – végre kibomlik bennünk a hittel teli szeretet, és megízlelhetjük az Istenhez tartozás boldogságának első cseppjeit. Ehhez persze – a kitartáson kívül – szigorú önvizsgálatra és megtisztult lelkiismeretre is szükségünk van, mert ebben az esetben nemigen működnek sikeresen önbecsapási készségeink.

Igaz földi életünk valahol itt kezdődik. Ezt a lelki gazdagodást valójában *meztérésnek* szokás nevezni, vagyis azzal a szóval jelölik, amit az Istennel szembefordult világ oly mélységesen (és rettegve) megvet és gyűlöl.

Isten szeretete nélkül nem vagyunk képesek megismerni és megérteni a helyes szeretetet, így embertársainkat sem tudjuk valóban szeretni. Ezért mondta Mária Megyugorjében: „...mindenekelőtt szeressétek Istent, életetek teremtőjét. Akkor mindenkiben felismeritek és szeretitek majd úgy, ahogy ő szeret benneteket.” A szeretet nem rokonszenv kérdése, hanem a legmélyebb összetartozás megélését jelenti. Nem érzelmi azonosulás, hanem a lényegi azonosság felismerésén alapuló erkölcsi viszonyulás. Mi, emberek, mindnyájan az Istennel való közösségre teremtettünk. Ez képezi alapját annak az összetartozásnak, amely valamennyiünket egységbe fog Isten körül. Ebből származik az egymáshoz való elfogultság- és érzélgőségmentes viszonyulás kozmikus igénye és az a segítőkész kívánság, hogy minden embertársunk részesüljön mindabban a jóban, amit magunknak is szeretnénk. Ezért kívánjuk ellenségeinknek is azt, hogy Istenhez találjanak. Ez persze azt is jelentené, hogy többé nem viszonyulnának ellenségként hozzánk.

Isten mindig velünk van, és arra törekszik, hogy magához gyűjtsön bennünket a szeretetével és a kegyelmével. Aki ezt érzi, annak szívében nincs többé hely sem a gyűlölet, sem pedig a keserűség számára, és érintetlen marad a „távollévő Isten” hamis képzetétől.

Isten embersorsot vállaló személye, Jézus, így könyörgött értünk, híveiért, az Atyához (János 17,21-22): „Legyenek mindnyájan egy. Amint te, Atyám, bennem vagy s én benned, úgy legyenek ők is bennünk, hogy így elhiggye a világ, hogy te küldtél engem. Megosztottam velük a dicsőséget, amelyben részesítettél, hogy egy legyenek, amint mi egy vagyunk...”

2001. október